

Środa 15 grudnia 2004

TEKSTY PRZYJĘTE**P6_TA(2004)0096****Postępy Turcji na drodze do przystąpienia****Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie raportu okresowego 2004 i zalecenia Komisji Europejskiej o postęпах Turcji na drodze do członkostwa w UE (COM(2004)0656 — C6-0148/2004 — 2004/2182(INI))***Parlament Europejski,*

- uwzględniając okresowy raport 2004 i zalecenie Komisji Europejskiej o postęпах Turcji na drodze do członkostwa w UE z dnia 6 października 2004 r. (COM(2004)0656 — C6-0148/2004) ⁽¹⁾,
- uwzględniając rezolucję z dnia 1 kwietnia 2004 r. w sprawie okresowego sprawozdania Komisji za rok 2003 dotyczącego postępów Turcji na drodze do członkostwa ⁽²⁾, a także wcześniejsze rezolucje w tej sprawie przyjęte w okresie od 18 czerwca 1987 r. do 1 kwietnia 2004 r.,
- uwzględniając wnioski z posiedzenia Rady Europejskiej w Kopenhadze w dniach 21-22 czerwca 1993 r., w Helsinkach w dniach 10-11 grudnia 1999 r., w Kopenhadze w dniach 12-13 grudnia 2002 r., w Salonikach w dniach 19-20 czerwca 2003 r. oraz w Brukseli w dniach 12-13 grudnia 2003 r.,
- uwzględniając art. 45 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych oraz opinię Komisji Budżetowej (A6-0063/2004),
- A. mając na uwadze, że Komisja doszła do wniosku, iż Turcja w wystarczającym stopniu spełniła polityczne kryteria kopenhaskie i zaleciła otwarcie negocjacji akcesyjnych,
- B. mając na uwadze, że w 2002 r. Rada Europejska postanowiła, że jeśli Turcja spełni kopenhaskie kryteria polityczne, Unia Europejska (UE) bezzwłocznie rozpocznie negocjacje akcesyjne,
- C. mając na uwadze, że Turcja w znacznym stopniu zbliżyła się do standardów europejskich pod względem prawodawczym i instytucjonalnym, zwłaszcza po wyborach w roku 2002,
- D. mając na uwadze, że Komisja wskazała, że przystąpienie Turcji będzie odmienne od poprzednich rozszerzeń ze względu na łączny wpływ ludności tego kraju, jego wielkości, położenia geograficznego oraz potencjału gospodarczego, wojskowego i w zakresie bezpieczeństwa,
- E. mając na uwadze, że demokratyczna i gospodarczo stabilna Turcja przyniosłaby znaczne korzyści całej Europie,
- F. uwzględniając wnioski końcowe spotkań w Rady Europejskiej w Helsinkach i Kopenhadze, na których otwarcie uznano polityczną wolę Turcji, by przystąpić do UE, a także wyraźnie przyznano jej prawo do statusu państwa kandydującego do pełnego członkostwa,
- G. mając na uwadze, że Komisja proponuje, aby strategia procesu akcesyjnego opierała się na trzech filarach, to jest odpowiednio, na współpracy w celu wzmocnienia i wsparcia procesu reform w Turcji, na szczególnych warunkach prowadzenia negocjacji akcesyjnych w ramach Międzyrządowej Konferencji, gdzie decyzje wymagają jednomyślności, (wyznaczniki otwarcia i zamknięcia rozdziałów oraz możliwość wprowadzania długich okresów przejściowych w przypadku swobodnego przepływu pracowników, rolnictwa i realizacji polityk strukturalnych (Fundusz Spójności) oraz wprowadzenie szczegółowych ustaleń i stałych zabezpieczeń), oraz na rozbudowanym dialogu politycznym i kulturowym zbliżającym mieszkańców Państw Członkowskich UE oraz Turcji,

⁽¹⁾ Dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P5_TA(2004)0274.

Środa 15 grudzień 2004

- H. mając na uwadze, że Komisja nie zaproponowała jeszcze daty rozpoczęcia negocjacji akcesyjnych i wskazała, że proces negocjacyjny jest procesem otwartym, którego wyniku nie można z góry zagwarantować,
- I. mając na uwadze, że Komisja oświadczyła, że nieodwracalność procesu reform, a zwłaszcza ich wdrażania w kontekście podstawowych swobód, będzie wymagała potwierdzenia w dłuższym czasie,
- J. mając na uwadze, że Komisja oświadczyła, że niezależnie od wyniku negocjacji lub następującego po nich procesu ratyfikacji, który po nich nastąpi, stosunki między UE i Turcją muszą gwarantować, że Turcja pozostanie w pełni zakotwiczona w strukturach europejskich,
- K. mając na uwadze, że Komisja proponuje wiosną 2005 r. rewizję Partnerstwa dla Członkostwa i począwszy od końca 2005 r. będzie przedstawiać ogólny roczny przegląd sposobu umacniania i rozszerzania reform politycznych,
- L. mając na uwadze, że zgodnie z Traktatem o Unii Europejskiej, Komisja zaleci Radzie zawieszenie negocjacji, a Rada podejmie decyzję kwalifikowaną większością głosów w przypadku poważnego i uporczywego naruszania zasad wolności, demokracji, poszanowania praw człowieka i podstawowych swobód, praworządności oraz zasad prawa międzynarodowego,
- M. mając na uwadze, że Komisja wskazała, że przed zakończeniem negocjacji UE będzie musiała określić swoją perspektywę finansową na okres od roku 2014,
- N. mając na uwadze, że Rada Europejska stwierdziła w czerwcu 2003 r., że „Zdolność Unii do przyjęcia nowych członków przy jednoczesnym zachowaniu dynamiki integracji europejskiej jest również istotną przesłanką, będącego w ogólnym interesie zarówno Unii, jak i krajów kandydujących”,
- O. mając na uwadze, że studium Komisji dotyczące skutków przystąpienia Turcji wykazało, że spowoduje ono konieczność zreformowania wielu polityk UE,
- P. mając na uwadze, że w ostatnich latach rząd Turcji we współpracy z tamtejszym parlamentem przyjął i zrealizował ważne zmiany konstytucyjne i legislacyjne,
- Q. mając na uwadze, że rozpoczęcie negocjacji akcesyjnych powinno wiązać się ze spełnieniem kryteriów politycznych oraz zdolnością UE do przyjęcia Turcji, przy jednoczesnym utrzymaniu tempa integracji europejskiej, oraz że spełnienie „wszystkich” kryteriów kopenhaskich stanowi podstawę uzyskania członkostwa w Unii,
- R. mając na uwadze, że nowy kodeks karny oraz ustawa o sądach apelacyjnych średniej instancji zostały uchwalone w dniu 26 września 2004 r., prawo o stowarzyszeniach w dniu 4 listopada 2004 r., zaś decyzja dotycząca kodeksu postępowania karnego, przepisy ustanawiające policję sądową oraz ustawa w sprawie wykonywania kar i środków karnych wciąż oczekują na uchwalenie,
- S. mając na uwadze, że pomimo ważnych zmian wprowadzonych w ramach dwóch dużych pakietów reform konstytucyjnych w 2001 r. i 2004 r. Turcja zachowała konstytucję przyjętą w 1982 r.,
- T. mając na uwadze, że pełna kontrola parlamentarna nad wydatkami wojskowymi oraz audytem będzie musiała zostać zapewniona w praktyce na podstawie przyjętych reform,
- U. mając na uwadze, że w latach 2003 i 2004 tureckim organom rządowym i organizacjom broniącym praw człowieka zgłoszono setki przypadków tortur, a Państwa Członkowskie UE w 2003 r. przyjęły ponad 2000 wniosków o udzielenie azylu złożonych przez obywateli Turcji,
- V. mając na uwadze, że Komisja podkreśla, że konieczna jest dalsza konsolidacja i poszerzenie środków legislacyjnych i wykonawczych, w szczególności pod kątem polityki zerowej tolerancji w zakresie przeciwdziałania torturom oraz niewłaściwemu traktowaniu oraz wdrożenie postanowień dotyczących wolności słowa, wolności prasy, wolności wyznania, praw kobiet, praw dziecka w tym zakazu pracy przez małoletnich, standardów Międzynarodowej Organizacji Pracy (ILO),

Środa 15 grudzień 2004

- W. mając na uwadze, że pomimo przyjęcia szerokiego programu reform, systemy kształcenia i szkolenia nadal wykazują pewne braki, w związku z czym pożądanym jest dokonanie poprawy oferty edukacyjnej w najbardziej upośledzonych regionach oraz podniesienie poziomu skolaryzacji, w szczególności wśród dziewcząt,
- X. mając na uwadze, że rozszerzając zakres wolności wyznaniowej, Turcja winna przeprowadzić reformy w celu niezwłocznego zagwarantowania równego traktowania wszystkich wspólnot religijnych i mniejszości, między innymi w dziedzinie praw majątkowych, statusu prawnego, szkół i zarządzania wewnętrznego, przepisów w zakresie planowania środowiskowego oraz kształcenia kleru,
- Y. mając na uwadze, że Kurdowie reprezentują ważną część składową tureckiego społeczeństwa, a tym samym ich prawa muszą zostać w pełni uznane,
- Z. mając na uwadze, że pomimo dotychczasowych apeli Parlamentu Europejskiego do władz tureckich, nie doszło do ponownego otwarcia prawosławnego greckiego seminarium duchownego w Halki,
- AA. mając na uwadze, że zintegrowana strategia rozwoju potrzeb gospodarczych, społecznych i kulturalnych ludności w południowo-wschodniej części kraju ma dopiero zostać przyjęta, a powrót osób przesiedlonych wewnątrz kraju w tym regionie jest ograniczany i utrudniany przez system straży wioskowej i brak pomocy materialnej,
- BB. mając na uwadze, że Turcja musi jeszcze wdrożyć zaległe decyzje Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, w tym przywrócić prawo do własności w sprawie Loizidou oraz wprowadzić w życie orzeczenie Trybunału w sprawie Cypru przeciwko Turcji,
- CC. mając na uwadze, że Leyla Zana wraz z pozostałymi działaczami została zwolniona z więzienia, do którego została niesprawiedliwie wtrącona, i obecnie pracuje na rzecz lepszej integracji Kurdów w głównym nurcie życia politycznego Turcji,
- DD. mając na uwadze, że tureckie i kurdyjskie siły polityczne, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, organizacje religijne oraz prominentne osobistości w Turcji z radością popierają otwarcie negocjacji akcesyjnych z UE, mając nadzieję, że ich rozpoczęcie pogłębi i przyspieszy w Turcji proces reform,
- EE. mając na uwadze, że granica między Turcją a Armenią nie została dotychczas ponownie otwarta przez władze tureckie, które w ten sposób nie skorzystały z szansy promowania dobrosąsiedzkich stosunków z Armenią,
- FF. mając na uwadze, że tureckie władze wciąż nie spełniły oczekiwań dotyczących innych kwestii armeńskich, którym Parlament Europejski dał wyraz w swojej rezolucji z dnia 18 czerwca 1987 r.,
- GG. mając na uwadze, że ponowne otwarcie dla pielgrzymów zrujnowanych kościołów ormiańskich w Ani niedaleko Kars we wschodniej Anatolii, a także wspianała praca historyka tureckiego Halila Berktaja w zakresie dokumentowania ludobójstwa oraz przywrócenie stosunków państwowych z Republiką Armenii stanowią ważny krok do przodu, choć proces ten należy doprowadzić do logicznego zakończenia poprzez otwarcie granicy pomiędzy Turcją a Armenią,
- HH. mając na uwadze, że jeżeli chodzi o szeroko pojętą kwestię Cypru, społeczność międzynarodowa jest nadal zaniepokojona nieuznawaniem przez Turcję Republiki Cypru i faktem, iż ponad 30 000 tureckich żołnierzy stacjonuje w północnym Cyprze,
- II. mając na uwadze, że w przypadku kontynuacji procesu demokratyzacji i programu społeczno-gospodarczej modernizacji Turcja może:
- odgrywać ważną rolę w związku z szeregiem kwestii ponadnarodowych (energetyka, zasoby wodne, transport, zarządzanie granicami, zwalczanie terroryzmu),
 - mieć dobry wpływ na rozwój demokratycznych państw świeckich w świecie islamu w celu zrównoważenia fundamentalizmu religijnego,
 - mieć dobry wpływ na politykę zewnętrzną w kilku potencjalnie niestabilnych regionach sąsiadujących, takich jak rejon Morza Śródziemnego, Bliski Wschód, Kaukaz i Azja Środkowa,

Środa 15 grudzień 2004

1. z zadowoleniem przyjmuje proces reform politycznych w Turcji oraz przyjęte i obowiązujące zmiany konstytucyjne i legislacyjne, oraz postępy przy wdrażaniu tych reform od czasu przyjęcia przez Parlament Europejski dnia 5 czerwca 2003 r. rezolucji dotyczącej wniosku Turcji o członkostwo w Unii Europejskiej⁽¹⁾; ale jest zdania, że w celu całkowitego spełnienia kryteriów politycznych, władze tureckie muszą jeszcze przyjąć i przeprowadzić dalsze reformy oraz dokończyć wdrażanie bieżących reform;
2. z zadowoleniem przyjmuje imponujące wysiłki władz tureckich na rzecz znacznego zbliżenia się Turcji do standardów europejskich pod względem ustawodawczym i instytucjonalnym;
3. z zadowoleniem przyjmuje pozytywne zmiany w tureckiej gospodarce, widoczne w zmniejszeniu ujemnego bilansu makro-ekonomicznego i szybkim tempie wzrostu;
4. z zadowoleniem przyjmuje utrzymującą się silną motywację oraz wolę polityczną w zakresie zbliżenia z UE ze strony rządu tureckiego oraz przeważającej większości przedstawicieli wybranych przez obywateli tureckich; ponadto z zadowoleniem przyjmuje znaczące poparcie społeczne wyrażone w wynikach wyborów;
5. stwierdza z zadowoleniem, że na przestrzeni ostatnich kilku lat Turcja dostosowała się do szeregu zaleceń i wymagań zawartych w rezolucjach Parlamentu, dotyczących w szczególności spraw takich jak, między innymi, całkowite zniesienie kary śmierci, rozszerzenie ważnych podstawowych praw i wolności, zmniejszenie roli Rady Bezpieczeństwa Narodowego oraz zniesienie stanu wyjątkowego w południowo-wschodniej części kraju tym samym stosując się do szeregu zaleceń zawartych w rezolucjach Parlamentu, jednakże z przykrością wnosi zastrzeżenia dotyczące Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych oraz Międzynarodowego Paktu Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych;
6. wyraża swoje bezwarunkowe wsparcie dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego i podmiotów działających w Turcji na rzecz obrony i promowania podstawowych praw i swobód; wzywa Radę i Komisję do zacieśnienia współpracy z tego typu organizacjami w trakcie procesu monitorowania dostosowania Turcji do politycznych kryteriów kopenhaskich;
7. przyznaje, że reformy przeprowadzone przez władze tureckie pozwoliły organizacjom pozarządowym na podjęcie szerszych działań, w szczególności w zakresie propagowania praw człowieka, a także wzywa rząd turecki do zwiększenia wysiłków na rzecz wykorzenienia wszelkich form zastraszania i nękania działaczy oraz organizacji zajmujących się prawami człowieka;
8. z zadowoleniem przyjmuje w szczególności reformę postępowania karnego, która wzmacnia prawa w zakresie obrony; zauważa jednak, że art. 305 nowego tureckiego kodeksu karnego wraz z wyjaśnieniem, sankcjonujący „zagrożenia podstawowych interesów narodowych”, który wyraźnie opracowano przeciwko wolności wyrażania opinii na temat kwestii Cypru lub Armenii, jest niezgodny z Europejską Konwencją o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z 1950 roku; tym samym wzywa do odrzucenia tego artykułu;
9. z zadowoleniem przyjmuje uwolnienie Leyli Zana i jej współpracowników z dawnej Partii Demokratycznej (DEP) i wzywa do ponownego przeprowadzenia uczciwego i sprawiedliwego procesu, oraz do natychmiastowego uwolnienia wszystkich osób uwięzionych i skazanych w Turcji za głoszenie, bez użycia przemocy, własnych opinii;
10. z zadowoleniem przyjmuje fakt, iż rząd turecki wprowadził zmiany prawne umożliwiające prywatnym ośrodkom językowym oferowanie zajęć w językach ojczystych innych niż turecki (kurdyjskim, adygejskim, ormiańskim, itd.), nadawanie programów oraz otwarcie i prowadzenie stacji nadających w innych językach; wzywa rząd turecki do zniesienia wszelkich pozostałych ograniczeń dotyczących nadawania programów oraz nauczania w językach mniejszości narodowych;
11. nalega na Turcję do faktycznego rozciągnięcia tych zmian prawnych oraz ich wdrożenia w odniesieniu do edukacji i nadawania programów dla mniejszości innych niż muzułmańskie (Greków, Ormian, Żydów i Asyryjczyków);
12. zachęca Turcję do wyraźnej poprawy postrzegania przez nią mniejszości etnicznych i religijnych, na przykład przez podkreślanie ich wkładu w dziedzictwo kulturalne kraju; w szczególności wzywa władze tureckie do rozważenia szczególnych wkładów, takich jak Hasankeyf, Ani, Zeugma czy Aghtamar jako odpowiednich do zgłoszenia do Listy Światowego Dziedzictwa UNESCO;

⁽¹⁾ Dz. U. C 68 E z 18.3.2004, str. 592.

Środa 15 grudzień 2004

13. nalega w tym względzie, by rząd turecki przyspieszył stosowanie unijnych standardów środowiskowych i tych dotyczących praw człowieka wobec projektów o dużym zasięgu oddziaływania, takich jak budowa zapór wodnych w dolinach Munzur i Ilisu czy kopalnie złota w Bergamie, gdzie narażono na niebezpieczeństwo światowe dziedzictwo i unikalne, wartościowe pod względem krajobrazowym tereny;
14. nalega, aby władze tureckie na wszystkich szczeblach i we wszystkich aspektach w pełni wprowadziły podejście „zerowej tolerancji” w celu całkowitego zlikwidowania tortur, ponieważ ich przypadki są nadal zgłaszane tureckim organom rządowym i organizacjom praw człowieka, a podejście „zerowej tolerancji” jest niewystarczająco stosowane w praktyce;
15. proponuje rządowi tureckiemu, by w trakcie reformy prawa postępowania karnego, zniósł przepisy o przedawnieniu dla wszystkich spraw karnych z otwartym postępowaniem; wzywa turecki system sądownictwa, a w szczególności prokuratorów, do skoncentrowania się na przypadkach zarzucanych tortur biorąc pod uwagę, że w chwili obecnej przeciwko podejrzanym sprawcom toczy się jedynie kilka spraw i dochodzeń sądowych; wzywa Turcję do wzmocnienia kadrowo stanowisk prokuratorskich w celu uzyskania określonych wyników;
16. wzywa w związku z tym władze tureckie do zwiększenia wysiłków na rzecz bardziej efektywnej realizacji tej polityki, a w szczególności do przyjęcia bardziej zdecydowanego podejścia do kwestii ochrony przed odpowiedzialnością karną, a także podkreśla potrzebę rozwoju programów edukacyjnych ukierunkowanych na zmianę nastawienia wśród funkcjonariuszy policji oraz sił zbrojnych w celu zapewnienia ścisłego przestrzegania przepisów prawa;
17. wzywa ministerstwo spraw wewnętrznych Turcji do przyjęcia i stosowania polityki natychmiastowego wszczynania dochodzenia administracyjnego i dyscyplinarnego przeciwko funkcjonariuszowi policji oskarżonemu o stosowanie tortur lub niewłaściwego traktowania więźnia;
18. wzywa władze tureckie do wprowadzenia ustawy o zrzeszaniu się, nowego kodeksu karnego oraz ustawy o sądach apelacyjnych, oraz przyjęcia decyzji dotyczącej kodeksu postępowania karnego, przepisów ustanawiających policję sądową oraz ustawy o wykonywaniu wyroków i orzekanych środków;
19. wzywa władze tureckie do znaczącej zmiany ustawy o fundacjach po przeprowadzeniu odpowiednich konsultacji, które powinny zostać przeprowadzone dla wszystkich takich ustaw, z podmiotami których dotknie zmiana tej ustawy, takimi jak organizacje pozarządowe oraz wspólnoty religijne;
20. wzywa Komisję Spraw Zagranicznych i jej Podkomisję Praw Człowieka do dokładnego śledzenia sytuacji w zakresie poszanowania praw człowieka w Turcji, w szczególności w odniesieniu do wdrożenia zasady zerowej tolerancji w zakresie tortur, procesu powrotu osób wysiedlonych w koordynacji z agencjami międzynarodowymi, wdrożenia kampanii oraz prawa likwidującego przemoc wobec kobiet, kwestii ochrony i promocji praw mniejszości, wolności wyznania, wolności słowa oraz prasy oraz wolności dla związków zawodowych;
21. ponawia uprzednie wezwanie do przeprowadzenia reformy systemu wyborczego przez zmniejszenie granicy dziesięciu procent i zapewnienie szerszej reprezentacji sił politycznych w Zgromadzeniu Narodowym, w tym głównie partii kurdyjskich;
22. wyraża zaniepokojenie toczącym się postępowaniem przeciwko Demokratycznej Partii Ludowej (DEHAP) i niebezpieczeństwem rozwiązania tej partii; wzywa tureckie władze do poszanowania prawa do swobodnego wyrażania poglądów oraz prawa do zrzeszania się demokratycznych partii politycznych, takich jak DEHAP;
23. uważa sporządzenie nowej Konstytucji za dalsze i prawdopodobnie konieczne odzwierciedlenie podstawowej natury zmian wymaganych do uzyskania członkostwa w UE i stwierdza, że nowoczesna Konstytucja może stanowić podstawę modernizacji państwa tureckiego;
24. potwierdza potrzebę stałych działań na rzecz stworzenia kompetentnego i niezależnego sądownictwa i wzywa władze tureckie do zagwarantowania, by wszelkie zmiany ustawodawcze były szybko wprowadzane, szczególnie jeśli chodzi o prawa człowieka, i aby przekładały się na zmianę postępowania na wszystkich szczeblach władzy sądowniczej;
25. wzywa rząd turecki do zreformowania obecnych służb kontroli poprzez przydzielenie przeznaczonych im zadań niezależnym służbom kontroli, którym powinno się przyznać wystarczające środki, by mogły one skutecznie działać we wszystkich regionach Turcji oraz kontrolować wszelkie policyjne ośrodki penitencjarne w dowolnej chwili, w bliskiej współpracy z niezależnymi tureckimi organizacjami pozarządowymi zajmującymi się ochroną praw człowieka;

Środa 15 grudzień 2004

26. wyraża bezwarunkowe poparcie organizacji i działaczy społeczeństwa obywatelskiego, działających w Turcji w obronie i na rzecz podstawowych wolności;
27. wzywa władze tureckie do energicznej walki z korupcją, która wciąż ma poważny wpływ na życie polityczne, gospodarcze i społeczne; z zadowoleniem przyjmuje starania władz tureckich w walce z korupcją, w tym ratyfikację Konwencji OECD o zwalczaniu przekupstwa, Konwencji ONZ przeciwko korupcji oraz członkostwo w grupie państw przeciwko korupcji Rady Europy (GRECO);
28. z zadowoleniem przyjmuje reformy, które umocniły zasadę równości płci i zwraca uwagę na postępy w zakresie praw kobiet wyrażone w nowym kodeksie karnym, jednocześnie ponownie wyraża zaniepokojenie z powodu szerokiego występowania aktów przemocy domowej oraz innych form przemocy wobec kobiet, w szczególności w słabo rozwiniętych oraz wiejskich obszarach kraju i wzywa władze tureckie do zapewnienia pełnej ochrony prawnej, sądowej i ekonomicznej wszystkim ofiarom, oraz domów opieki i podobnych placówek; a także wspierania organizacji pozarządowych w zapewnianiu domów opieki i podobnych placówek; wzywa Komisję do wsparcia takich starań w ramach programów pomocowych UE; wzywa władze tureckie do wprowadzenia programów walki z analfabetyzmem wśród kobiet;
29. wzywa władze tureckie do podjęcia trwałego dialogu z Parlamentem Europejskim na temat praw kobiet w Turcji i w związku z tym odwołuje się do rezolucji w sprawie roli kobiet w życiu społecznym, gospodarczym i politycznym, która będzie rozpatrywana przez Parlament Europejski w 2005 r.;
30. z zadowoleniem przyjmuje fakt wprowadzenia przez władze tureckie zmian do kodeksu karnego w celu uchylecia wszystkich przepisów prawa będących wyrazem łagodnego podejścia do przestępstw motywowanych honorem; jednocześnie podkreśla potrzebę stworzenia warunków, w których osoby fizyczne będą mogły zgłaszać takie praktyki władzom w całkowicie bezpieczny i poufny sposób, oraz zapewnienia, by przestępstwa honorowe były ścigane i karane w sposób prawidłowy;
31. pilnie wzywa wszystkie zaangażowane strony do zakończenia działań wojennych w południowo-wschodniej części kraju; zachęca rząd Turcji do poczynienia bardziej aktywnych kroków w kierunku pojednania z tymi siłami kurdyjskimi, które postanowią złożyć broń;
32. wzywa władze tureckie do intensyfikacji wysiłków w celu zapewnienia, by kobiety, których swobodny dostęp do szkolnictwa podstawowego lub średniego jest utrudniony wskutek trudności mających podłoże rodzinne lub kulturowe, mogły dochodzić pełni swoich praw do kształcenia;
33. podkreśla, że ogólna sytuacja na południowym wschodzie uległa poprawie od roku 1999, zarówno pod względem bezpieczeństwa, jak i poszanowania praw podstawowych; wzywa rząd turecki do opracowania planów umożliwiających osobom, które tego pragną, powrót do rodzinnych wsi oraz miast w południowo-wschodniej części kraju oraz właściwego rozwiązania kwestii związanych z jednostkami straży wioskowej; wzywa Turcję do rozbrojenia strażników wiejskich oraz rozwiązania jednostek straży wioskowej; wzywa Turcję do nawiązania bliskiej współpracy z międzynarodowymi instytucjami, takimi jak Organizacja Narodów Zjednoczonych, Unia Europejska oraz Rada Europy w celu wspierania i przyśpieszenia powrotu osób wysiedlonych, zgodnie z Zasadami ONZ dot. Uchodźstwa Wewnętrznego; wzywa władze do opracowania zintegrowanej koncepcji rozwoju regionalnego w celu realizacji rozwoju gospodarczego południowo-wschodniej części kraju jako regionu oraz wspierania ogólnego procesu unowocześniania społeczeństwa;
34. wzywa Turcję do zniesienia ograniczeń geograficznych wobec Konwencji Genewskiej dotyczącej Statusu Uchodźców z 1951 r.;
35. wzywa władze tureckie do stosowania standardów ILO w zakresie praw związków zawodowych i wprowadzenia dodatkowego ustawodawstwa zakazującego pracy dzieci;
36. wzywa rząd turecki do zniesienia przeszkód dla prowadzenia działalności przez związki zawodowe i do promowania wolności zrzeszania się poprzez odrzucenie przepisu wymagającego uzyskanie zgody rządu na tworzenie nowych organizacji oraz do stworzenia warunków sprzyjających rozwojowi prawdziwego dialogu społecznego jako jednego z filarów modelu gospodarczego i społecznego;
37. wzywa rząd turecki do ograniczenia roli politycznej wojska poprzez podejmowane reformy;

Środa 15 grudzień 2004

38. z zadowoleniem przyjmuje fakt, iż w Konstytucji tureckiej zapisano zasadę prymatu prawa międzynarodowego nad prawem krajowym w odniesieniu do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka oraz wzywa władze tureckie do poszanowania wszystkich postanowień Konwencji i niezwłocznego wdrożenia zaległych decyzji Europejskiego Trybunału Praw Człowieka;

39. wzywa Turcję do wsparcia procesu pojednania ze społecznością armeńską poprzez uznanie ludobójstwa popełnionego na Armeńczykach, jak zostało to wyrażone w poprzednich rezolucjach Parlamentu Europejskiego (od 18 czerwca 1987 r. do 1 kwietnia 2004 r.) w sprawie statusu państwa kandydującego przyznanego Turcji;

40. uważa, że rządy Turcji oraz Armenii winny kontynuować proces pojednania, przy ewentualnej pomocy dwustronnego komitetu niezależnych ekspertów w celu ostatecznego przewyciężenia tragicznych doświadczeń z przeszłości i zwraca się do rządu tureckiego z prośbą ponownego otwarcia granic z Armenią, tak szybko jak to możliwe;

41. wzywa Komisję i Radę do wygzekwowania od tureckich władz oficjalnego uznania historycznego faktu ludobójstwa Armeńczyków w 1915 r. i jak najszybszego otwarcia granicy między Turcją i Armenią, zgodnie z rezolucjami przyjętymi przez Parlament Europejski w latach 1987-2004;

42. w kontekście kontynuacji poprawy stabilności w regionie i rozwoju lepszych relacji z sąsiadami, zwraca się z prośbą do Turcji o wrażliwe podejście do kwestii zapotrzebowania na wodę w tych krajach, ze szczególnym uwzględnieniem dolnej części Niziny Mezopotamskiej w Iraku oraz Iranie, gdzie bieg wody został znacznie uszczuplony poprzez budowę tamy Atatürk; zwraca się do Turcji z prośbą o utworzenie grup roboczych z sąsiednimi krajami, w tym z Syrią, w celu zapewnienia uczciwego i równego podziału wody z rzek, których górny bieg znajduje się w Turcji;

43. ponawia wezwanie skierowane do władz tureckich dotyczące natychmiastowego zaprzestania wszelkich działań stanowiących dyskryminację lub utrudnienie dla mniejszości i wspólnot religijnych, w tym w odniesieniu do praw majątkowych, statusu prawnego, szkół i zarządzania wewnętrznego, przepisów w zakresie planowania w dziedzinie ochrony środowiska oraz kształcenia kleru i wnosi o natychmiastowe otwarcie prawosławnego seminarium w Halki oraz publicznego używania tytułu kościelnego Patriarchatu Ekumenicznego jako pierwszych wyraźnych oznak ich wdrożenia; wzywa Turcję do działania w zgodzie z odnośnym orzecznictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka; wzywa do uznania i ochrony alewitów, włącznie z uznaniem domów Cem jako świątyń i do dowolnego wyboru edukacji religijnej, nie ograniczonego tylko do religii sunnickiej; wzywa do ochrony praw podstawowych wszystkich mniejszości i wspólnot chrześcijańskich w Turcji (np. Greków ze Stambułu, Imvros i Tenedos);

44. mimo, iż szanuje demokratyczną wolę społeczności greckiej na Cyprze, wyraża żal z powodu faktu, iż wynik referendum po greckiej stronie Cypru pokrzyżował rozwiązanie problemu cypryjskiego i wzywa władze tureckie do utrzymania konstruktywnego podejścia przy rozwiązywaniu kwestii Cypru prowadzącego do jego sprawiedliwego rozwiązania, jakie ma zostać wynegocjowane w oparciu o plan Annana i podstawowe zasady, na jakich opiera się UE oraz do wczesnego wycofania, stosownie do odpowiednich rezolucji ONZ swoich sił zgodnie ze szczegółowym harmonogramem; wyraża przekonanie, że takie wycofanie sił tureckich jest koniecznym krokiem na drodze ku dalszemu zapobieganiu napięciom, ponownemu wszczęciu dialogu między stronami oraz przygotowaniu rozwiązania trwałego; wzywa władze tureckie do uznania Republiki Cypru; przypomina władzom tureckim, że negocjacje akcesyjne są negocjacjami międzyrządowymi pomiędzy Turcją z jednej strony a 25 Państwami Członkowskimi UE z drugiej. Republika Cypru jest jednym z Państw Członkowskich. Otwarcie procesu negocjacji oznacza oczywiście automatyczne uznanie Cypru przez Turcję;

45. wzywa Radę do wypełnienia obietnic i położenia kresu izolacji społeczności Turków cypryjskich; oczekuje szybkiego przyjęcia dwóch rozporządzeń w zakresie pomocy gospodarczej i handlu z północną częścią wyspy;

46. przypomina władzom tureckim, iż w trakcie działań przedakcesyjnych będą one zobligowane do rozwiązania najważniejszych konfliktów z państwami sąsiednimi zgodnie z Kartą ONZ i odpowiednimi traktatami; przypomina również o znaczeniu jakie mają dla negocjacji akcesyjnych dobre stosunki sąsiedzkie i powstrzymanie się od gróźb i powodujących napięcia działań wojskowych; zgodnie z wnioskami końcowymi Rady Europejskiej obradującej w Helsinkach, w przypadku braku porozumienia w sprawie wytyczenia granic należy wnieść sprawę przed Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości w celu uzyskania ostatecznego werdyktu; zwraca się również do władz tureckich o wyeliminowanie wszelkich istniejących restrykcji w odniesieniu do statków pod banderą cypryjską wykorzystywanych w celach handlowych przez Państwa Członkowskie UE;

Środa 15 grudzień 2004

47. wzywa Komisję do uwzględnienia wszystkich koniecznych reform politycznych w nowej wersji Partnerstwa dla Członkostwa i podkreśla potrzebę ciągłej i skutecznej pomocy wspólnotowej w oparciu o nową wersję Partnerstwa dla Członkostwa, przystosowaną w najszerszym możliwym stopniu do potrzeb Turcji w zakresie zgodności z kryteriami kopenhaskimi;
48. zwraca się z prośbą do Komisji, Rady oraz Państw Członkowskich o podjęcie wszelkich kroków koniecznych do wprowadzenia w życie Konstytucji Europejskiej, tak by UE mogła spełnić warunki wstępne konieczne do jej właściwego funkcjonowania i zwiększyć jej zdolność do przyjęcia nowych Państw Członkowskich;
49. wita z zadowoleniem zalecenie Komisji monitorowania wprowadzania reform prawnych, poszanowania zasad wolności i demokracji, poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności oraz rządów prawa, jak też zgodne z Traktatem o Unii Europejskiej i Konstytucją dla Europy zobowiązanie Komisji do zawieszenia negocjacji w przypadku poważnego i trwałego łamania tych zasad; wzywa Komisję oraz Radę do konsultowania Parlamentu w tej kwestii;
50. przywołuje wnioski końcowe Rady Europejskiej z 21-22 czerwca 1993 r. określające kryteria kopenhaskie dla członkostwa w UE i wzywa Radę Europejską w swojej decyzji o rozpoczęciu negocjacji akcesyjnych z Turcją, do stwierdzenia, że zdolność Unii do przyjęcia Turcji w charakterze członka przy jednoczesnym zachowaniu tempa integracji europejskiej jest — z punktu widzenia Unii jak też kraju kandydującego — ważnym kryterium akcesji;
51. zachęca władze tureckie do kontynuowania reform zmierzających do wzmocnienia mechanizmów chroniących przestrzeganie praw człowieka, takich jak możliwość złożenia skargi do niezależnego organu, którą mają obywatele; w związku z tym uważa za ważne utworzenie biura rzecznika praw obywatelskich w najbliższej przyszłości;
52. podkreśla, w związku z tym, znaczenie programów wymiany i szkolenia urzędników sądowych i sędziów oraz uczestniczenia w sympozjach na temat wspólnotowego prawa, które Turcja zaczęła organizować we współpracy z UE oraz niektórymi Państwami Członkowskimi i Radą Europy;
53. zwraca uwagę na postępy poczynione w wypełnianiu kryteriów ekonomicznych, a w szczególności dostosowanie się Turcji do *acquis communautaire* w obszarze energii, polityki przemysłowej, badań naukowych i telekomunikacji; uważa jednakże, iż postęp ten nie jest jednakowy we wszystkich obszarach, co sprawia, że konieczne jest przeprowadzenie co najmniej czterech reform: zwiększenia zdolności administracyjnej do wdrażania i egzekwowania *acquis*, niezależnego w swej działalności organu odpowiedzialnego za kontrolę pomocy państwowej, zwiększenia środków przeznaczonych na rozwój nauki i badania naukowe, ponieważ możliwości Turcji pozostają ograniczone ze względu na niski w porównaniu z PKB poziom środków przeznaczonych na tę dziedzinę oraz dokonania zmian w prawodawstwie dotyczącym sektora telekomunikacji, tak by umożliwić przeobrażenia w strukturze rynku, który jest zdominowany przez wielkie i wpływowe przedsiębiorstwa;
54. wzywa Komisję i Radę do dokonania corocznej aktualizacji sprawozdania określającego skutki członkostwa oraz przeprowadzenia pozostałych odpowiednich badań dotyczących ewentualnego członkostwa Turcji, w tym koniecznych reform polityki UE oraz przedstawienia konkluzji Parlamentowi Europejskiemu i parlamentom krajowym Państw Członkowskich;
55. podkreśla, że jedynie okazując gotowość do przyjęcia wartości UE poprzez zdecydowane wdrażanie i ciągłe reformy, Turcja będzie w stanie zagwarantować nieodwracalność procesu reform i zyskać konieczne poparcie opinii publicznej w UE; oczekuje, że Komisja i Rada w oparciu o fakty udowodnią, iż udało się to osiągnąć;
56. w tym kontekście wzywa Komisję oraz Radę do corocznego informowania Parlamentu Europejskiego oraz krajowych parlamentów Państw Członkowskich o postępie Turcji w wypełnianiu kryteriów politycznych oraz do zawarcia w sprawozdaniu wszelkich sprawdzonych przypadków stosowania tortur zgłoszonych w ciągu roku oraz liczby azylantów tureckich przyjętych przez Państwa Członkowskie UE w danym roku;
57. nalega, aby — po rozpoczęciu negocjacji w sprawie poszczególnych rozdziałów — w przypadku poważnego i utrzymującego się naruszania zasad swobody, demokracji, poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności oraz praworządności, Komisja, po konsultacjach z Parlamentem Europejskim, zaleciła, zgodnie z Traktatem o Unii Europejskiej, wstrzymanie negocjacji akcesyjnych;

Środa 15 grudzień 2004

58. zauważa, iż negocjacje z Turcją mogą zostać zakończone dopiero po określeniu przez UE perspektyw finansowych na okres od roku 2014;
59. zauważa też, iż skutki budżetowe przystąpienia Turcji do UE będzie można w pełni ocenić po określeniu parametrów negocjacji finansowych z Turcją w kontekście perspektyw finansowych począwszy od roku 2014;
60. podkreśla, że zalecenie Komisji dotyczące wynegocjowania w traktacie akcesyjnym długich okresów przejściowych, szczegółowych ustaleń w takich obszarach jak polityki strukturalne i rolnictwo oraz stałych zabezpieczeń swobodnego przepływu pracowników, nie powinno mieć negatywnego wpływu na wysiłki Turcji w dziedzinie dostosowania się do dorobku prawnego UE;
61. uważa zdolność Unii Europejskiej do rozszerzenia jako części kryteriów z Kopenhagi za warunek oraz jest z tego powodu zdania, że Unia Europejska powinna być ze swojej strony reformowalna pod względem politycznym i instytucjonalnym;
62. podkreśla znaczenie opinii obywateli UE na temat ewentualnego traktatu akcesyjnego; w związku z tym należa, aby rząd turecki oraz Komisja, w świetle realizacji trzeciego filaru, rozpoczęły kampanię informacyjną skierowaną do obywateli UE i Turcji, w formie programów wymiany i imprez publicznych, które zwiększą wiedzę na temat procesu integracji i ułatwią wzajemne zrozumienie; oczekuje, że Komisja wysunie konkretne propozycje działań skutecznie wspierających ten proces i promujących pogłębiony dialog polityczny i kulturalny między UE i społeczeństwem tureckim; podkreśla, że proces spełniania przez Turcję kryteriów UE musi przebiegać w sposób uczciwy i przejrzysty;
63. podkreśla, że rozpoczęcie negocjacji będzie punktem wyjścia dla długotrwałego procesu, który sam w sobie jest procesem otwartym i nie prowadzi z góry i automatycznie do akcesji; podkreśla, że choć celem otwarcia negocjacji jest pełne członkostwo Turcji, to osiągnięcie tego celu będzie zależeć od wysiłków obu stron; przystąpienie do UE nie jest automatycznym rezultatem rozpoczęcia procesu negocjacji;
64. jest zdania, że w kontekście ewentualnej akcesji, od władz tureckich zależy obecnie udowodnienie, że są naprawdę zdolne spełnić polityczne kryteria kopenhaskie oraz potwierdzenie przez dłuższy okres, że proces reform, który będzie musiał być trwały i wdrażany, jest zasadniczy i nieodwracalny;
65. wzywa władze tureckie do zachęcania do częstych wizyt oraz prowadzenia dialogu z Parlamentem Europejskim, bez ograniczeń;
66. uważa, że niezależnie od tego, czy negocjacje zakończą się sukcesem, czy też nie, stosunki między UE i Turcją muszą zapewnić, iż Turcja będzie w pełni zakotwiczona w strukturach europejskich;
67. uważa, że należy zalecić rozpoczęcie negocjacji akcesyjnych pod warunkiem, iż zostanie uzgodnione, że:
- w pierwszej fazie negocjacji podstawowym warunkiem będzie całkowite spełnienie kryteriów politycznych, w związku z czym negocjacje na szczeblu ministerialnym rozpoczną się od oceny spełnienia kryteriów politycznych, zwłaszcza w dziedzinie praw człowieka i wszystkich podstawowych wolności, zarówno w teorii, jak i w praktyce, a dopiero w następnej kolejności zapewnienie możliwości umieszczenia na harmonogramie negocjacji pozostałych rozdziałów,
 - zgodnie z wymogami Komisji, sześć ważnych ustaw musi być przyjętych i wprowadzonych w życie przed rozpoczęciem negocjacji,
 - wszystkie przewidziane przez Komisję mechanizmy zapewniające dokładny monitoring, intensywny dialog polityczny i ewentualne zawieszenie negocjacji, jeśli zajdzie taka konieczność, są w pełni skuteczne;
68. biorąc pod uwagę całkowite postępy opisane w raporcie Komisji oraz uwzględniając postanowienia niniejszej rezolucji, wzywa Radę Europejską do niezwłocznego rozpoczęcia negocjacji z Turcją;
69. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji, jak również Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy, przewodniczącemu Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz rządowi i parlamentowi Turcji.